ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ JOSÉ LUÍS DA CRUZ VILAÇA της 9ης Μαρτίου 1988 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Το προδικαστικό ερώτημα που σας υπέβαλε το Cour d' appel της Rennes, και επί του οποίου ανέπτυξαν προ ολίγου τις παρατηρήσεις τους η Επιτροπή και η ισπανική κυβέρνηση, είναι πανομοιότυπο με αυτό που υπέβαλε το Tribunal de police της Falaise (υπόθεση 20/87, Gauchard), επί του οποίου ανέπτυξα τις προτάσεις μου στις 27 Οκτωβρίου 1987 και στο οποίο απαντήσατε με απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου του ίδιου έτους (Συλλογή 1987, σ. 4879).

2. Όπως εκείνη η υπόθεση, έτσι και η υπό κρίση αφορά την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου σε σχέση με την εφαρμογή της γαλλικής νομοθεσίας περί χωροταξίας εμπορικών καταστημάτων και συγκεκριμένα των άρθρων 28 έως 36 του νόμου 73-1193, της 27ης Δεκεμβρίου 1973, του γνωστού ως νόμος Royer.

3. Και εν προκειμένω τα πραγματικά περιστατικά αφορούν την υποχρέωση προηγούμενης άδειας για την εκμετάλλευση εμπορικών καταστημάτων που υπερβαίνουν ορισμένο εμβαδόν, ομοίως δε και εδώ το πρόσωπο που κατηγορείται για παράβαση του νόμου Royer ισχυρίστηκε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου ότι ο νόμος αυτός δεν συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο, υπό το φως ιδίως των αρχών της ελευθερίας του εμπορίου και του ελεύθερου ανταγωνισμού και συνεπώς της ελευθερίας εγκαταστάσεως.

4. Το προδικαστικό ερώτημα και στις δύο περιπτώσεις δεν μνημονεύει τις σχετικές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου που το Δικαστήριο καλείται να ερμηνεύσει· πάντως από το σκεπτικό της απόφασης περί παραπομπής που είναι το ίδιο και στις δύο υποθέσεις προκύπτουν οι σχετικοί στόχοι.

5. Λόγω της ταυτότητας των προβλημάτων που ανακύπτουν στις δύο υποθέσεις, τόσο η γαλλική κυβέρνηση όσο και η Επιτροπή παρέπεμψαν με τις γραπτές παρατηρήσεις στις παρατηρήσεις που είχαν υποβάλει στην υπόθεση Gauchard.

6. Με τις προτάσεις που ανέπτυξα στην υπόθεση εκείνη ανέλυσα το πρόβλημα από τη σκοπιά των κοινοτικών κανόνων περί δικαιώματος εγκαταστάσεως και ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, καθώς και από τη σκοπιά των περί ανταγωνισμού κανόνων της Συνθήκης.

7. Με την απόφαση επί της υποθέσεως εκείνης, το Δικαστήριο, θεωρώντας ότι το εθνικό δικαστήριο ερωτά αν μια εθνική ρύθ-

* Μετάφραση από τα πορτογαλικά.

μιση όπως ο γαλλικός νόμος περί χωροταξίας εμπορικών καταστημάτων αντιβαίνει στην αρχή της ελευθερίας εγκαταστάσεως, αναδιατύπωσε το προδικαστικό ερώτημα κατά την έννοια ότι το παραπέμπον δικαστήριο ζητεί την ερμηνεία των κοινοτικών διατάξεων περί ελευθερίας εγκαταστάσεως και συγκεκριμένα του άρθρου 52 της Συνθήκης ΕΟΚ, καθώς και των οδηγιών 68/363 και 68/364 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968 (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σσ. 87 και 92), που αφορούν την εφαρμογή της αρχής αυτής στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων του λιανικού εμπορίου.

8. Η υπό κρίση υπόθεση όμως — όπως και η υπόθεση Gauchard —, δεν προκύπτει από τη δικογραφία ότι παρουσιάζει κάποιο στοιχείο που να τη συνδέει με το κοινοτικό δίκαιο περί ελευθερίας εγκαταστάσεως: ο κατηγορούμενος στην κύρια υπόθεση έχει γεννηθεί και κατοικεί στη Γαλλία όπου διεθύνει ανώνυμη εταιρία η οποία εκμεταλλεύεται εμπορική επιχείρηση, ως αντιπρόσωπος μιας γαλλικής μάρκας αυτοκινήτων, το μόνο δε επίμαχο ζήτημα είναι μια αίτηση άδειας επεκτάσεως του καταστήματος αυτού στηριχθείσα σε ψευδείς δηλώσεις.

9. Η κατάσταση διέπεται δηλαδή αποκλειστικά από την έννομη τάξη ενός κράτους μέλους.

10. Όπως όμως έκρινε το Δικαστήριο με την υπόθεση Gauchard, σκέψη 11, « το άρθρο 52 αποβλέπει να εξασφαλίσει το πλεονέκτημα της ίσης με τους ημεδαπούς μεταχειρίσεως για κάθε υπήκοο κράτους μέλους ο οποίος εγκαθίσταται, έστω και δευτερευόντως, σε άλλο κράτος μέλος προκειμένου να ασκήσει εκεί μη μισθωτή δραστηριότητα και απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω ιθαγενείας καθόσον περιορίζουν την ελευθερία εγκαταστάσεως ».

11. Όσον αφορά τις οδηγίες 68/363 και 68/364, θεωρώ σκόπιμο να επιστήσω την προσοχή σε δύο σημεία:

1) δεν έχομε κανένα στοιχείο που να δείχνει αν ο κατηγορούμενος στην εθνική δίκη βρέθηκε ή όχι σε κάποια συγκεκριμένη στιγμή σε τέτοια κατάσταση ώστε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών αυτών (λ.χ. διότι άσκησε μη μισθωτή δραστηριότητα του λιανικού εμπορίου σε άλλο κράτος μέλος [1])·

2) αν υποτεθεί ότι είναι τέτοια η περίπτωση, τα πραγματικά περιστατικά που έχουν υποβληθεί στο εθνικό δικαστήριο δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο ικανό να δικαιολογήσει εφαρμογή των διατάξεων των οδηγιών αυτών (λ.χ. του άρθρου 4 της οδηγίας 68/364).

12. Με λίγα λόγια, η υπό κρίση υπόθεση όπως μας υπεβλήθη δεν περιλαμβάνει κανένα πραγματικό στοιχείο που να αφορά την ελευθερία εγκαταστάσεως κατά την έννοια του άρθρου 52 της Συνθήκης και των οδηγιών που εκδόθηκαν για την εφαρμογή του στον τομέα του λιανικού εμπορίου.

13. Βάσει των ανωτέρω και λόγω της προφανούς ομοιότητας μεταξύ της υπό κρίση υπόθεσης και της υπόθεσης Gauchard, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο Cour d'appel της Rennes απάντηση παρόμοια, βεβαίως με τις αναγκαίες προσαρμογές, αυτής που έδωσε στο προδικαστικό ερώτημα του Tribunal de police της Falaise.

1 — Βλέπε απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979 στην υπόθεση 115/78, Knoors (Rec. σ. 399 και επ).

14. Συγκεκριμένα προτείνω την ακόλουθη απάντηση:

« Οι καταστάσεις που διέπονται αποκλειστικά από την εσωτερική έννομη τάξη κράτους μέλους, όπου δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο στην άσκηση του δικαιώματος εγκαταστάσεως, δεν εμπίπτουν στις κοινοτικές διατάξεις που αφορούν το δικαίωμα εγκαταστάσεως και συγκεκριμένα στο άρθρο 52 της Συνθήκης, καθώς και στις οδηγίες 68/363 και 68/364 του Συμβουλίου, που εκδόθηκαν για την εφαρμογή του άρθρου αυτού στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων του λιανικού εμπορίου. »